

Обдурених вкладників збанкрутілих 82 банків ані НБУ, ані Фонд гарантування повернення вкладів, ані високопосадовці воліють не помічати. Їх не цікавить, що деякі українці, яких позбавили заощаджень на лікування, житло чи освіту, з безвиході вкорочують собі віку. Чинovníки відмахуються від тих, хто пікетує офіс Гондаревої з проханням повернути гроші. Адже банкрутство одних стало прибутковим бізнесом для інших з легкої руки НБУ та мовчазної згоди правоохоронців. За ініціативою «Батьківщини» вкладники збанкрутілих банків об'єдналися і оголосили владі ультиматум, вимагаючи прийняти пакет невідкладних дій.

«ЗАБУДЬТЕ ПРО СВОІ ДЕНЬГИ»

Руйнація банківської системи України набула активної фази після Революції Гідності. Мрії про краще майбутнє та справедливу і чесну владу розвіялися як дим. Резуль-

тати промовляють самі за себе. За 2,5 року рівень життя українців впав до крайньої межі бідності. Гривня знецінилася утричі. Інфляція сягнула рекордної позначки у 50%. Тіньовий валютний ринок за своїми обсягами перевищив офіційний.

Упродовж двох років в Україні було ліквідовано майже половину банків — 82 зі 180. На рахунках закритих фінустанов українці — фізичні особи втратили щонайменше 134 млрд гривень, а юридичні особи — понад 300 млрд гривень.

За словами лідера ВО «Батьківщина» Юлії Тимошенко, постраждали понад 4,5 мільйона людей.

«Тобто практично кожна родина втратила свої заощадження або майно», — повідомила політик.

За словами голови комітету ГО «Спілка вкладників АТ «Дельта банк» Романа Бадаліса, за три роки десять ошуканих вкладників цієї фінансової установи вкоротили собі життя через повішення.

«Вони вчинили самогубство, бо зневірилися у позитивному вирішенні

свого питання і не бачили шляхів виходу з цієї ситуації. Тому що для багатьох це були сімейні збереження, кошти, які створювали певну «подушку безпеки». Чому люди виходять на вулицю? Бо відчувають свою незахищеність. Державні органи не зацікавлені працювати на захист громадян України», — констатував Бадаліс під час зустрічі представників ошуканих вкладників збанкрутілих банків із командою «Батьківщини».

З ним погоджується і представник громадської організації «Громадський контроль банків» Арсен Маринушкін: «Влада залишила нас напризволяще.

Наші проблеми не хочуть вирішувати ані Адміністрація президента, ані уряд, ані парламент. Європейські норми — це коли захищають право власності. У нас поки цього не дотримуються».

Від такого недбалого ставлення держави потерпають і добровільці, які збирають кошти для хворих дітей та воїнів АТО. За словами представниці Українського форуму благодійників, понад 10 добровільних організацій через банкрутство фінансових установ втратили понад 75 млн гривень пожертвувать.

(Закінчення на стор. 2)

«БАНКОПАД» Є ПРЯМИМ НАСЛІДКОМ ЗГУБНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВАЛЕРІЇ ГОНТАРЕВОЇ НА ПОСАДІ ГОЛОВИ НАЦБАНКУ

ОШУКАНІ НЕГІДНОЮ ВЛАДОЮ

(Закінчення. Початок на стор. 1)

У кожного вкладника своя історія. Але вони об'єднуються, щоб спільно виходити на акції протесту з вимогою повернути їм втрачені кошти. Однак влада навіть не намагається будувати з ними конструктивний діалог. Їх або не помічають, або чиновники дозволяють собі на їх адресу відверте хамство й цинічні висловлювання.

Так, ініціативна група вкладників муніципального банку «Хрещатик» чотири місяці поспіль вимагала зустрічі з першим заступником київського мера Геннадієм Плісом. Вкладники впевнені, що за його вказівкою з квітня по вересень 2016 року всі комунальні підприємства столиці вивели свої рахунки в інші банки. Зустріч відбулася тільки після того, як люди розпочали голодування.

«На прийомі нам було сказано в очі з цинічною посмішкою: «Забудьте о своих деньгах и живите свободно». Це був підсумок нашої 2,5-годинної зустрічі в адміністрації Шевченківського району Києва», — діляться представники ініціативної групи.

А вкладникам банку «Форум» голова НБУ Валерія Гонтарева у свій

УПРОДОВЖ ДВОХ РОКІВ В УКРАЇНІ БУЛО ЛІКВІДОВАНО МАЙЖЕ ПОЛОВИНУ БАНКІВ — 82 ЗІ 180. НА РАХУНКАХ ЗАКРИТИХ ФІНУСТАНОВ УКРАЇНЦІ — ФІЗИЧНІ ОСОБИ ВТРАТИЛИ ЩОНАЙМЕНШЕ 134 МЛРД ГРИВЕНЬ, А ЮРИДИЧНІ ОСОБИ — ПОНАД 300 МЛРД ГРИВЕНЬ

ка ігнорувати засідання надходить згори — від очільників країни. Тому комісія належним чином і не працює», — констатують вони.

Справа «Дельта банку», на думку Романа Бадаліса, є також дуже показовою і демонструє злочини на трьох рівнях.

«По-перше, на рівні Нацбанку, бо кредити рефінансування йдуть не за цільовим призначенням, а за домовленістю. Це корупція. Бюджетні гроші витікають за кордон і осідають там на чіхось рахунках», — констатували він.

Злочин є і на рівні самої фінустанови. Менеджери і акціонери банку, розуміючи, що він неплатоспроможний і підпадає під ліквідацію, намагаються всіма правдами і неправдами вилучити активи, від чого потім страждають вкладники.

було витрачено на рефінансування установ, які згодом все одно ліквідували. Так в Україні було спровоковано кризу ліквідності та неплатоспроможності банків. Крім того, за час перебування Гонтаревої на посаді критично зросла частка банків зі 100% російського капіталу — з 12,2% до 40,7%. Зрозуміло, що все це спричинило відтік депозитів, адже довіра українців до банківської системи майже нульова. Більше того, держава витратила 79 млрд гривень на компенсацію заощаджень через Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). Але робота самого Фонду є вкрай непрозорою, викликає серйозні нарікання та обґрунтовані підозри в корупції.

«Джерело проблем очевидне — Нацбанк та Фонд гарантування вкладів. Тому керівники цих установ

Також вкладники вимагають від парламенту створити тимчасову слідчу комісію з питань перевірки зловживань під час реалізації активів неплатоспроможних банків уповноваженими особами ФГВФО.

Крім того, Раді необхідно негайно запровадити тимчасовий мораторій на ліквідацію неплатоспроможних банків Фондом гарантування вкладів та на примусову реалізацію житла громадян, яке перебуває у заставі збанкрутілих фінустанов, до прийняття спеціального закону.

Ошукані вкладники в боротьбі за свої права не тільки стали правниками, а й законотворцями. Ініціативні групи розробили низку законопро-

ектів. І тепер вони наполягають, щоб депутати ухвалили законодавчі ініціативи №№5256, 2188-1. Одночасно парламент повинен зняти з розгляду законопроекти №2353а «Про реструктуризацію боргів фізичної особи або визнання її банкрутом» та №4004Д «Про реструктуризацію зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті, що отримані на придбання єдиного житла».

Вимога до Кабінету міністрів, Верховної Ради та Національного банку — викупити іпотечні портфелі проблемних банків з метою зняття соціальної напруги, пов'язаної з процесом відчуження майна приватними колекторами та приватними нотаріусами. А Адміністрація рада Фонду гарантування вкладів має забезпечити негайне і повне погашення існуючої заборгованості за обов'язковими виплатами вкладникам ліквідованих банків.

«З Фонду гарантування вкладів практично нічого не виплачується. А залишок коштів, які не отримали вкладниками банків від Фонду, становить близько 6 млрд 800 млн гривень. Заборгованість збільшилася у 67 разів з моменту організації Фонду. Це говорить про те, що ці активи не захищають, цими активами корумповано розпоряджаються», — сказала Юлія Тимошенко.

За її словами, це ще один напрям, у якому «Батьківщина» спільно з громадськими організаціями серйозно працюватиме.

На думку політика, такий пакет невідкладних дій дозволить вирішити вкрай гострі питання, що накопилися у банківській сфері.

«Це чітке і радикальне рішення. Воно необхідне країні, оскільки знищення банків продовжується і надалі. І якщо цей процес не зупинити, він вдарить по кишені кожного українця», — зауважила Юлія Тимошенко.

За словами політика, якщо влада не дослухається до вимог громадськості, то слід «починати серйозну і суттєву боротьбу»: з 15 листопада вкладники перейдуть до масових акцій протесту.

Арина МАРТОВА

ОШУКАНІ ВКЛАДНИКИ РАЗОМ ІЗ КОМАНДОЮ «БАТЬКІВЩИНИ» ОГОЛОСИЛИ ВЛАДІ УЛЬТИМАТУМ, ВИМАГАЮЧИ ПРИЙНЯТИ ПАКЕТ НЕВІДКЛАДНИХ ДІЙ, ЯКІ ДОЗВОЛЯТЬ ВИРІШИТИ ВКРАЙ ГОСТРІ ПИТАННЯ, ЩО НАКОПИЛИСЬ У БАНКІВСЬКІЙ ГАЛУЗІ

перший робочий день на цій посаді взагалі сказала, що для них її немає.

«І додала: «Если я для вас «банда», то тогда от меня «геть», — згадає один із активістів Асоціації потерпілих вкладників «Форум СОС».

Усі вони вважають, що банківська криза — це цілеспрямований послідовний план високопосадовців і голови НБУ.

НАЦБАНК-РУЙНІВНИК

Вкладники «Хрещатика» розповіли, що в Києві півроку тому було створено комісію з питання доведення до банкрутства цієї фінустанови. До комісії входять 14 депутатів, більшість із яких — представники фракції «Солідарність».

«Останнім часом депутати від «Солідарності» не з'являються на засідання, тому немає кворуму. Приходять лише депутати від «Самопомочі» та «Батьківщини». Вказів-

Третій злочин — бездіяльність правоохоронних органів. Роман нагадав, що за фактом виведення з «Дельта банку» коштів в фінустанову однієї з країн Балтії відкрито кримінальне провадження, яке триває уже 1,5 року.

«Півмільярда доларів було виведено з бюджету України під виглядом кредитів рефінансування. Але за цей час Генпрокуратура спромоглася лише скерувати запит в уповноважені органи тієї балтійської країни та отримати відповідь, яку тепер тижнями перекладають на українську мову», — пояснив активіст.

Він впевнений, що за кожним злочинним стоять відповідальні особи, які й повинні бути покарані. Насамперед це стосується голови НБУ, бо «банкопад» є прямим наслідком роботи Валерії Гонтаревої на цій посаді.

Ошукані вкладники вважають, що в результаті її згубної діяльності 30 млрд гривень державних коштів

повинні бути негайно усунені. А парламентська ТСК повинна розслідувати їх діяльність. Потрібно вимагати від міжнародних антикорупційних організацій арешти рахунків та майна цих людей, а також позбавити їх права виїзду з України», — заявив представник організації вкладників банку «Михайлівський» Олег Мосін.

ЧОГО ВИМАГАЮТЬ ВКЛАДНИКИ

Саме відставка Валерії Гонтаревої та директора-розпорядника Фонду гарантування повернення вкладів Костянтина Ворушиліна є першими пунктами ультиматуму, який розробили ошукані вкладники спільно з командою «Батьківщини». НАБУ ж повинно порушити проти очільниці НБУ кримінальне провадження за дії та бездіяльність на її нинішній посаді за фактами, оприлюдненими в ЗМІ, що призвели до згубних наслідків і мають ознаки кримінального злочину.

Тарифна справа добігла «екватора»

Судовий процес, розпочатий за позовом Юлії Тимошенко проти Кабінету міністрів щодо скасування постанови №315 про встановлення єдиної ціни на газ, досягнув умовної середини. Розгляд справи по суті завершено, тепер Окружний адміністративний суд Києва перейшов у режим письмового провадження.

Лідер ВО «Батьківщина» Юлія Тимошенко під час розгляду справи по суті зазначила, що ухвалення урядом постанови №315 «Про внесення змін до постанови Кабінету міністрів України від 1 жовтня 2015 р. №758» є кричущим порушенням закону, адже Кабмін не уповноважений встановлювати ціни на газ. Ці функції належать виключно НКРЕКП, що підтверджується законами «Про ринок природного газу», «Про природні монополії», «Про житлово-комунальні послуги». Ця компетенція регулятора регламентується також Положенням про НКРЕКП.

«Кабмін, прийнявши постанову №315, перебрав на себе абсолютну невластивість для себе функції, які прописані для інших уповноважених органів. Тим самим уряд порушив ст. 19 Конституції, яка передбачає, що органи державної влади зобов'язані діяти лише в межах своїх повноважень», — констатувала політик.

Юлія Тимошенко зазначила, що її позов до Кабміну містить три блоки. Перший і основний — порушення компетенції уряду прийняттям постанови №315. Другий — кричуще порушення регламенту під час її ухвалення. А третій — власне необґрунтована ціна на газ, встановлена урядом на рівні 273 доларів за тисячу кубометрів.

«Максимальна вартість українського газу для населення може бути 85 доларів за тисячу кубометрів. Ця ціна включає все: і прибуток, і розвиток галузі, і транспортування, і всі податки», — вважає Юлія Тимошенко.

Як зазначила лідер «Батьківщини», якщо суд погодиться з тим, що Кабмін не мав права встановлювати ціну на газ, то і по двох інших блоках Феміда буде на стороні позивача. Тобто ціна на газ у 273 долари за тисячу кубометрів буде визнана недійсною.

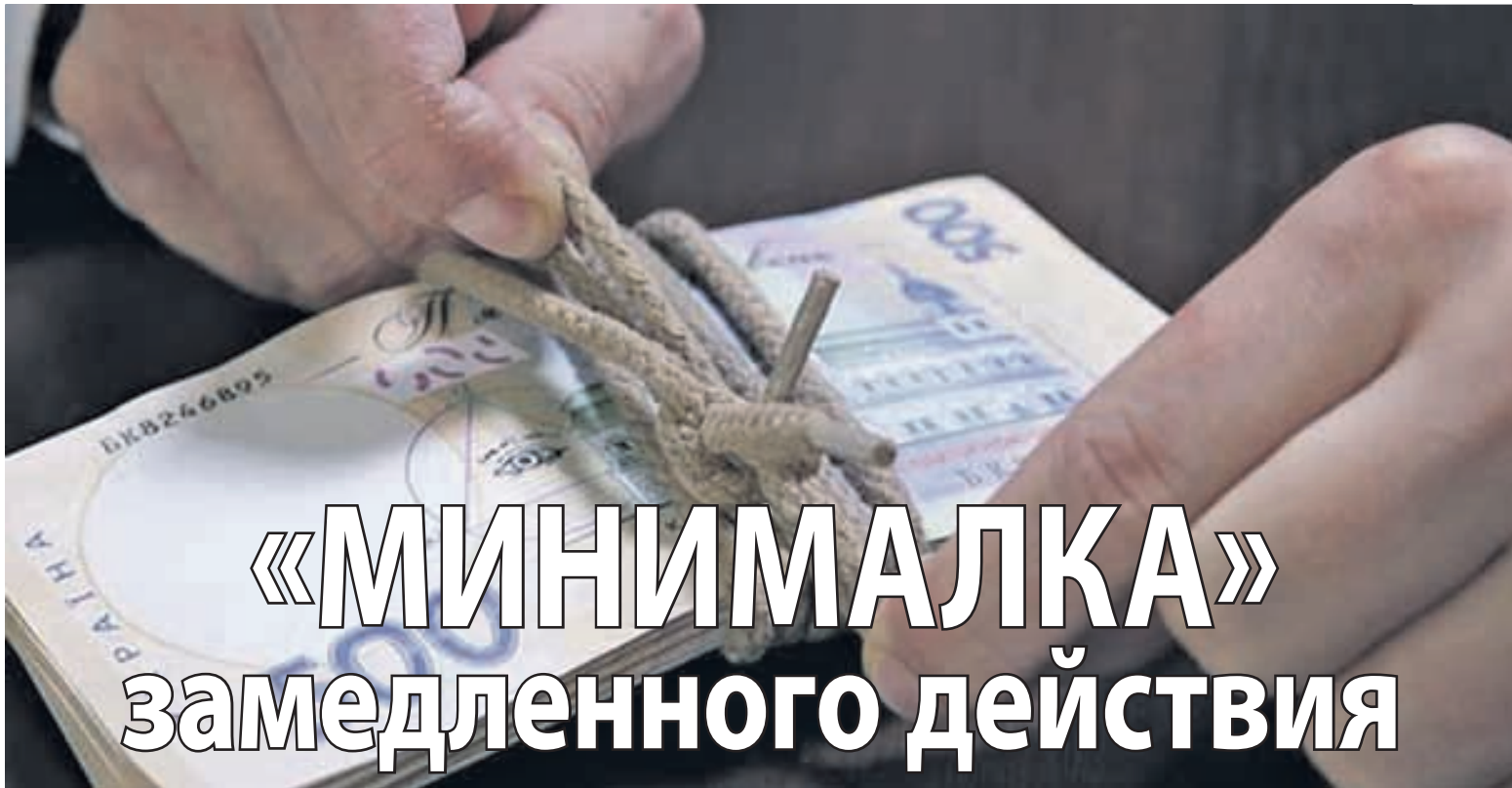
Проте сподіватися на те, що суд швидко винесе це рішення, також не доводиться. Бо після розгляду по суті суд протягом двох тижнів у режимі письмового провадження збиратиме аргументи всіх сторін для того, щоб потім ухвалити рішення. Але надія на справедливе рішення є.

Катерина МІЦКЕВИЧ

«Не верю!» — воскликнул бы старик Станиславский, если был бы жив, услышав о том, что правительство Гройсмана занялось осчастливливанием украинцев посредством повышения минимальной заработной платы до 3200 грн. И был бы прав. Под маской благотворности скрывается меркантильный интерес — минимизировать расходы на выплаты субсидий и заполнить бюджетные «дыры» за счет налогов.

КУРС ВЫЖИВАНИЯ ПЕНСИОНЕРОВ

Заявление Гройсмана о повышении минимальной зарплаты до уровня 3200 грн прогремело как гром среди ясного неба. Ведь сколько раз правительство на требование оппозиции поднять соцстандарты отнекивалось, обвиняло ее в популизме и настаивало, что в госбюджете на это денег нет. А тут раз — и у Кабмина спонтанное проявление доброты! И аккурат после того как парламент в первом

«МИНИМАЛКА» замедленного действия

10% с декабря нынешнего года. Также можно гарантированно говорить об увеличении минимальной пенсии с 1 января 2017-го до 1247 грн, которое заложено в госбюджете», — сообщил «ВВ» экономист,

бо не скажется и на бюджетниках. Ведь, по словам Ревы, правительство намерено отменить принцип, согласно которому зарплаты чиновников зависят от минимальной заработной платы. На фоне реше-

мальной зарплаты. Так как должностные оклады не повысятся, следовательно, не вырастут зарплаты», — уточнил он «ВВ».

В свою очередь эксперт Фонда общественной безопасности Юрий Гавриличко пояснил, что фактически минимальная тарифная ставка останется на уровне 1600 грн. Тем, у кого она ниже 3200 грн, эту сумму будут выплачивать за счет надбавок. У других же эти самые надбавки отберут — отсюда уверенность Гройсмана в том, что дополнительных расходов бюджета не предвидится.

«Основная задача Кабмина — увеличить налоговые сборы с ЕСВ и НДФЛ. Ведь номинально зарплата выросла, соответственно, налоговых отчислений будет больше. Впрочем, это приведет лишь к новому витку безработицы: работодатели предпочтут, чтобы сотрудники трудились не-

комендациям Организации экономического сотрудничества и развития», — констатировал он.

ЭКОНОМИТЬ НА СУБСИДИЯХ

Эксперты сходятся во мнении, что правительство повышением минимальной зарплаты до 3200 грн имеет и еще одну хитрую цель — уменьшить количество людей, обратившихся за получением субсидий на жилищно-коммунальные услуги. Ведь если доход вырос, следовательно, в поддержке государства семья нуждается меньше. А если к тому же в этой семье нетрудоустроенные члены семьи старше 16 лет, то шансы на получение субсидии практически равны нулю.

Андрей Блинов напомнил, что, согласно принятому постановлению Кабмина, при определении размера субсидии безработным применяется расчет, согласно которому человек имеет условный доход в размере двух прожиточных минимумов.

«Теперь будет считаться, что такие люди получают ежемесячно 6400 грн. Естественно, в таком случае человек вряд ли получит сколько-нибудь весомую субсидию», — сказал он.

Андрей Павловский добавил, что истинными целями правительства также может быть подготовка к досрочным парламентским выборам и даже демонстрация намерений отказаться от сотрудни-

ПРАВИТЕЛЬСТВО ПОВЫШЕНИЕМ МИНИМАЛЬНОЙ ЗАРПЛАТЫ ДО 3200 ГРН ХОЧЕТ УМЕНЬШИТЬ КОЛИЧЕСТВО ЛЮДЕЙ, ОБРАТИВШИХСЯ ЗА ПОЛУЧЕНИЕМ СУБСИДИЙ НА ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ

чтении утвердил проект госбюджета-2017, в котором, к слову, минимальная зарплата и прожиточный минимум для трудоспособных лиц с 1 января составит 1600 грн.

«Минимальная зарплата не может быть меньше 3200 грн. Прожиточный минимум и минимальная зарплата будут совпадать. Никто в Украине не будет зарабатывать меньше 3200 грн», — вещал премьер на заседании Кабмина.

Казалось бы, наряду с зарплатами должны вырасти пенсии и социальные пособия, ведь они формируются из расчета прожиточного минимума. Но нет! О пенсионерах на заседании не было сказано ни слова. И только на следующий день министр социполитики Андрей Рева вынужден был признать, что рост минимальных зарплат не повлечет за собой увеличение пенсий.

Возникает логичный вопрос: почему? Ведь Гройсман обещал, что прожиточный минимум и минимальная зарплата сравняются. Следовательно, и минимальная пенсия должна быть гораздо выше.

Но у правительства логика особая. Как оказалось, в госбюджете-2017 Кабмин заложил прожиточный минимум на уровне 1600 грн для трудоспособных лиц. Хотя в презентационных материалах правительства было четко указано, что «минималка» для трудоспособного населения к новому году составит 3200 грн.

«Произойдет исключительно плановое повышение пенсий на

ведущий авторских программ на «Радио Вести» Андрей Блинов.

Экономист Центра социально-экономических исследований «Case Україна» Владимир Дубровский констатировал, что установление такого прожиточного минимума скажется на остальных социальных выплатах: пособиях по

ния парламентариев поднять себе зарплату более чем в два раза уже с ноября нынешнего года подобную инициативу правительства можно было бы приветствовать.

«Общество плохо восприняло идею повышения заработных плат депутатам, и сейчас в парламенте и правительстве говорят

ФАКТИЧЕСКИ МИНИМАЛЬНАЯ ТАРИФНАЯ СТАВКА ОСТАНЕТСЯ НА УРОВНЕ 1600 ГРН. ТЕМ, У КОГО ОНА НИЖЕ 3200 ГРН, ЭТУ СУММУ БУДУТ ВЫПЛАЧИВАТЬ ЗА СЧЕТ НАДБАВОК

безработице, бедности, уходу за ребенком или инвалидом.

«В отличие от практики предыдущих лет принято решение поднимать саму заработную плату без привязки к тарифной сетке, пенсионным и прочим выплатам. То есть без того, что могло бы потянуть за собой расходы бюджета. Это было сделано по инициативе социального блока правительства, который хотел увеличить поступления от ЕСВ (единого социального взноса) и НДФЛ (налога на доходы физических лиц), и насильно, пинками, выгнать из тени какую-то часть зарплат», — рассказал эксперт «ВВ».

ЧАСТНИКАМ — В ТЕНЬ, БЮДЖЕТНИКАМ — ЗАКАТАТЬ ГУБУ

По мнению экспертов, повышение «минималки» до 3200 грн осо-

о том, что этого не будет. Подозреваю, что бросят кость в виде сохранения прежнего количества минимальных зарплат, из которых состоит оклад народного избранника. Соответственно, если «минималка» растет, то увеличится и оплата работы парламентариев. Вероятнее всего, депутаты пойдут на такой шаг, прикрываясь тем, что они проголосовали за повышение зарплат для всех украинцев», — считает Андрей Блинов.

А вот эксперт по вопросам социальной политики Андрей Павловский полагает, что высокие зарплаты останутся только у чиновников высшего ранга, а большинству бюджетников увеличение доходов не светит.

«В Украине зарплаты бюджетников начисляются по единой тарифной сетке, которая уже не будет привязана к размеру мини-

официально или на полставки. А СПД (субъекты предпринимательской деятельности), чтобы минимизировать свои налоговые расходы, перейдут на наличные операции, которые можно будет

РОСТ МИНИМАЛЬНЫХ ЗАРПЛАТ НЕ ПОТЯНЕТ ЗА СОБОЙ УВЕЛИЧЕНИЕ ПЕНСИЙ

скрыть от фискальных служб», — добавил Гавриличко в комментарии «ВВ».

Владимир Дубровский также не верит в действенность детенизации экономики путем повышения минимальной зарплаты.

«Более эффективный инструмент — освобождение выплат заработной платы от налоговой нагрузки. Это соответствует ре-

чества с МВФ, который выступал категорически против повышения соцстандартов. В любом случае увеличение минимальной зарплаты будет преподноситься правительством как победа и забота об украинцах. Вот только получается, что от такой заботы украинцам точно не станет лучше.

Антонина МИРОШНИЧЕНКО

Постепенно мы приближаемся к третьей годовщине начала Революции Достоинства. Расследование дел по преступлениям на Майдане все продолжается... Но у нас уже сложилась печальная традиция, что под даты власть пытается показать какой-то результат. Ключевое слово здесь «какой-то»... Не стала исключением и грядущая годовщина, за месяц до которой генеральный прокурор Юрий Луценко вдруг развернул бурную деятельность.

УЗУРПАЦИЯ ОТДЕЛЬНО, РАССТРЕЛЫ ОТДЕЛЬНО

Генпрокуратура реорганизовала Департамент специальных расследований, который возглавляет Сергей Горбатюк. Часть экономических дел из его подчинения передадут в новое подразделение. Теперь за «большое уголовное дело» (узурпация власти, развал экономики, ослабление обороноспособности страны и информационной безопасности, завладение государственным имуществом) против экс-президента и его окружения возьмется новосозданное Управление по расследованию преступлений, совершенных преступными организациями. Горбатюку же останутся только эпизоды, касающиеся причастности режима Януковича к убийствам на Майдане.

Генпрокурор Юрий Луценко объяснил, мол, прибегнул к такой мере, поскольку Горбатюк не желал пере-

года назад мы начали продавливать идею объединения всех производств под одним руководством. И тогдашний генпрокурор Виталий Ярема вынужден был создать отдельное управление спецрасследований, которое вскоре стало Департаментом. И работа начала приносить реальные плоды. Сейчас же реорганизация проходит вроде как с благой целью. Луценко говорит, мол, Горбатюк не хочет привлекать Януковича и К° к уголовной ответственности по заочной процедуре», — рассказывает адвокат.

По словам Виталия Титича, прибегнув к такой процедуре, можно лишь навредить делу. К примеру, в самом украинском законодательстве заложено много противоречий. А еще нужно помнить о том, что Украина присоединилась к Европейской конвенции о признании приговоров в уголовных производствах. Но мы

ДЕЛА МАЙДАНА: МЕДЛИТЬ НЕЛЬЗЯ СПЕШИТЬ

экономических преступлений, фигуранты которых сегодня не просто спокойно живут в Украине, но часто имплементированы в действующую власть...

Есть политическая воля уничтожить, заврать, смазать в кучу, имитировать наказание, дать денег из бюджета потерпевшим, забыть и простить. Есть политическая воля выходить каждый год на Майдан в годовщину: клясться, делать губки бантиком и рассказывать о

рит о том, что Юрий Луценко хочет максимально быстро показать хоть какое-то достижение. Качество работы — это вопрос другой. Генпрокурору очень важно продемонстрировать, что, в отличие от нескольких своих предшественников, у него намечается прогресс в делах Майдана.

«Желание части прокуроров внутри самой ГПУ более качественно подготовить дело натолкнулось на стремление Юрия Луценко представить некий политический результат. Более того, в случае чего он сможет переложить ответственность на Горбатюка и сделать его крайним, — поясняет эксперт. — Также хочу отметить, что у нас есть несколько громких расследований, в которых так и не была поставлена точка. Например, дело Гонгадзе. Думаю, что уголовные производства по Майдану из той же серии. Просто если расследовать эти преступления, то так или иначе будет проследиваться связь между многими фигурантами производств и действующей властью».

Также Алексей Якубин прокомментировал намерение генпрокурора до конца года передать «большое дело Януковича» в суд.

«Сделать это просто, но насколько качественно будут подготовлены материалы следствия? Тем более, у нас есть пример Медяника (экс-депутат Партии регионов, задержанный в августе по подозрению в сепаратизме. — Прим. авт.), который недавно вышел на свободу. Хотя от Луценко

неральный прокурор будет сетовать на коррумпированные суды.

НЕТ ЧЕРНЫХ И БЕЛЫХ

Директор Украинского института анализа и менеджмента политики Руслан Бортник указывает на то, что если, по мнению генпрокурора, его подчиненный Горбатюк не справляется с обязанностями, то логично было бы его заменить. Впрочем, есть много способов, благодаря которым можно усилить эффективность Департамента спецрасследований. Например, установить четкие дедлайны, усилить управление новыми сотрудниками, назначить Горбатюку адекватных заместителей, которые бы помогли ему. Все это можно сделать вместо того, чтобы разъединять производства и создавать новое подразделение.

«Мне кажется, что цель ГПУ — не достижение какого-то профессионального результата, а обеспечение тотального контроля над наиболее резонансными делами. И все для получения политических и экономических дивидендов. Хотя, объективно говоря, критика в сторону работы Департамента под управлением Сергея Горбатюка в значительной мере обоснованна. Ведь результаты работы минимальны. Но на самом деле в этой ситуации нет черных и белых. Просто кто-то темнее, а кто-то светлее», — поясняет политолог.

Руслан Бортник также указывает на то, что уголовные производства по Януковичу и Майдану хоть завтра можно передать в суд, но сразу же возникает вопрос о качестве их подготовки.

«Устоят ли дела в судах не только украинских, но и международных? И кто потом заплатит компенсацию Януковичу, если мы вдруг проиграем? Луценко? Напомню, что Украина вынуждена выплатить экс-президенту Януковичу солидную компенсацию за санкции, введенные в 2014 году. Мы проиграли дело в суде ЕС. Поэтому в нынешней ситуации нужно семь раз отмерить и один отрезать. Не иначе. Желание завершить дела по Майдану есть, вот только политической воли нет! В том числе и потому, что имена очень многих нынешних ведущих лиц государства могут всплыть в рамках расследования».

Яна ДЖУНГАРОВА

ЦЕЛЬ ГПУ — НЕ ДОСТИЖЕНИЕ КАКОГО-ТО ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО РЕЗУЛЬТАТА, А ОБЕСПЕЧЕНИЕ ТОТАЛЬНОГО КОНТРОЛЯ НАД НАИБОЛЕЕ РЕЗОНАНСНЫМИ ДЕЛАМИ. И ВСЕ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ И ЭКОНОМИЧЕСКИХ ДИВИДЕНДОВ

давать в суд часть тех самых экономических дел по процедуре заочного осуждения. Глава ГПУ признал, что процедура эта несовершенна, но он «не может представить, что эти дела и дальше — три, четыре, пять лет — будут лежать в департаменте спецрасследований».

Также Луценко выразил уверенность, что «большое дело Януковича» будет передано в суд до конца года.

Общество требует результатов расследования и наконец (!) судебных решений! С одной стороны, давно уже пора поставить точку. С другой — спешка может привести к совершенно непредсказуемым последствиям. Вплоть до того, что дела могут развалиться в суде. Но генеральный прокурор не намерен сдаваться, ведь промедление смерти подобно. Политической. Вот Юрий Витальевич и спешит показать, что он лучший из пост-майданных генпрокуроров.

Эксперты рассказали «ВВ», чем чревато решение главы ГПУ о разъединении производств по Януковичу.

ИМИТИРОВАТЬ НАКАЗАНИЕ, ЗАБЫТЬ И ПРОСТИТЬ

Адвокат семей Небесной сотни Виталий Титич крайне негативно оценивает инициативу генерального прокурора.

«Сейчас фактически уничтожается то, что было создано стараниями адвокатов потерпевших. Два

это сделали с предостережением, что не будем признавать на своей территории обвинительные заключения, вынесенные по заочной процедуре. В соответствии с международными правилами, если сторона говорит об ограничении применения определенного закона, то и от других не должна ничего требовать. То есть что бы мы ни выносили по заочной процедуре, ни одна страна в мире не признает этот приговор. Вот такое зеркальное действие.

«Горбатюк написал докладную на имя генерального прокурора, в которой пояснил все опасности. Также он приложил выводы спе-

циалистов по уголовному праву, большинство из которых были с ним солидарны. Но Луценко так и не ответил руководителю Департамента.

Мы можем лишь гадать о мотивах главы ГПУ. Но Горбатюк — чужой для системы. Он не исполнял то, что ему говорили, и поэтому проще было забрать у него дела. К тому же, следователи Горбатюка выходили на конкретные случаи

«Говорил с одним из начальников этого управления. Вот, например, у него было сорок дел в производстве, забрали два. Но при этом вдвое уменьшили отдел. Вот так облегчили жизнь!» — констатирует адвокат семей Небесной сотни.

КТО КРАЙНИЙ?

Кандидат политических наук, политолог Алексей Якубин гово-

ЖЕЛАНИЕ ЗАВЕРШИТЬ ДЕЛА ПО МАЙДАНАУ ЕСТЬ, ВОТ ТОЛЬКО ПОЛИТИЧЕСКОЙ ВОЛИ НЕТ! В ТОМ ЧИСЛЕ И ПОТОМУ, ЧТО ИМЕНА ОЧЕНЬ МНОГИХ НЫНЕШНИХ ВЕДУЩИХ ЛИЦ ГОСУДАРСТВА МОГУТ ВСПЛЫТЬ В РАМКАХ РАССЛЕДОВАНИЯ

мы слышали, мол, есть прогресс, есть доказательство... Посему я не уверен, что дела не развалятся в суде. Уж слишком много недоработок. Впрочем, в этом есть политический интерес. Ведь, повторюсь, многие нынешние власть имущие все равно связаны с представителями прошлой властной команды», — констатирует политолог.

Якубин также отмечает, что в случае чего в свое оправдание ге-

Серед українців усе частіше можна почути думку, мовляв, візи — не найбільша перешкода, щоб поїхати до Європи, були б на це гроші. Та й сама історія з відкриттям для нас європейських кордонів перетворилася на фарс і викликає лише посмішку, щоправда, дуже гірку...

ОБІЦЯНКИ-ЦЯЦЯНКИ ПОРОШЕНКА

Президент України Петро Порошенко в жовтні назвав черговий термін, до якого Євросоюз має скасувати візи для українців. Відповідаючи на запитання російського журналіста в нідерландському Маастрихті напередодні саміту ЄС, Порошенко зазначив: «Запишіть: спеціально для вас, хоча я не даю коментарів російським каналам. У листопаді місяці українці будуть подорожувати без віз. І я дуже бажаю, щоб коли-небудь до росіян також прийшла ця можливість».

Повернувшись до України, президент сказав: «Я впевнений, що документи про надання Україні безвізового режиму повністю будуть підписані й ратифіковані Європарламентом, немає жодного сумніву. Можу навіть сказати, до якої дати — до 24 листопада. Чому? Бо 24 листопада відбудеться саміт Україна-ЄС, і ми домовилися, що до цього саміту документи будуть готові».

Такі заяви глави держави в українців викликають аж ніяк не радість, а розчарування та оскому. Адже за два з половиною роки президентства Порошенка називав з десятком різних дат, коли б для нас мало відчинитися «вікно в Європу». Та всі його обіцянки виявлялися пустою балаканиною. Згадаємо хоча б деякі з висловлювань президента.

Під час інавгурації 7 червня 2014 року Порошенко сказав: «Ми завершили перший етап (лібералізації без-

надійшла довгоочікувана новина. Щойно під час нашої розмови президент Європейської комісії Жан-Клод Юнкер проінформував мене про внесення на розгляд Ради Євросоюзу та Європейського парламенту законодавчої пропозиції щодо запровадження безвізового режиму для українських громадян. Безвізовий режим був моїм зобов'язанням перед вами. І позначку «виконано» можна буде поставити вже за кілька місяців», — сказав президент у своєму зверненні до українців.

І у вересні, перебуваючи з візитом у Вінниці, Порошенко не оминув можливості згадати цю тему: «Я впевнений, що ми восени отримаємо безвізовий режим».

Якось не віриться, що глава держави не може розібратися у процедурі надання безвізового режиму з боку ЄС. Адже вона просто не дозволяє робити такі прогнози. І названа президентом остання дата — 24 листопада, коли документ про безвіз для України має ухвалити Європарламент, знову вилами по воді писана. Президент чомусь не пояснює, що навіть якщо ЄП зробить такий крок, в цій історії не буде поставлено фінальної, «переможної» крапки.

ДО БЕЗВІЗУ — ЩЕ НЕ ОДИН КРОК

Після того як законодавчий акт про скасування віз для українців був наприкінці вересня схвалений профільним комітетом Європейського парламенту, цей документ має

БЕЗВІЗ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ: ЧИ Є СВІТЛО В КІНЦІ ТУНЕЛЮ?

ЗА ДВА З ПОЛОВИНОЮ РОКИ ПРЕЗИДЕНТСТВА ПОРОШЕНКО НАЗИВАВ З ДЕСЯТОК РІЗНИХ ДАТ, КОЛИ Б ДЛЯ НАС МАЛО ВІДЧИНИТИСЯ «ВІКНО В ЄВРОПУ». ТА ВСІ ЙОГО ОБІЦЯНКИ ВИЯВЛЯЛИСЯ ПУСТОПОРОЖНЬОЮ БАЛАКАНИНОЮ

надання безвізового режиму українським громадянам.

Друга передумова голосування українського питання: Рада ЄС і Європарламент мають погодити між собою законопроект щодо механізму дострокового припинення дії безвізового режиму (suspension mechanism).

«Існує політичне рішення, що безвіз для України, Грузії і, можливо, Косово буде розглядатися тільки

йдеться про можливе раптове збільшення кількості шукачів притулку, нелегальних мігрантів або відмова певної країни виконувати свої попередньо взяті зобов'язання, зокрема, в сфері реадмісії (повернення) нелегальних мігрантів», — зазначає Олександр Сушко.

«Тобто зі стовідсотковою впевненістю ми не можемо говорити, що голосування за безвіз відбудеться 21-24 листопада, це — лише найкращий сценарій. Якщо технічна сторона документа не буде готова, його не внесуть у зал», — каже «ВВ» представник громадської організації «Європа без бар'єрів» Павло Кравчук.

Правда, щодо самого голосування, яке відбувається за принципом кваліфікованої більшості, несподіванок виникнути не мусить: експерти майже переконані, що якщо питання безвізу для українських громадян таки буде винесене на розгляд Європарламенту, то рішення буде позитивним.

Після цього документ має проголосувати Рада Євросоюзу.

«Потужної опозиції в Раді ЄС у цьому питанні теж немає, хоча деякі

рішення Радою ЄС. Це може відбутися не раніше, ніж за кілька тижнів після відповідної ухвали Європарламенту, залежно від календаря засідань Ради, який поки невідомий. Тож поки що зберігається шанс, що це рішення Рада Євросоюзу ухвалить до кінця року», — зазначає Олександр Сушко.

Після цього, пояснює Павло Кравчук, закон повинен бути підписаний президентом Європарламенту та міністром закордонних справ країни, що головує в Євросоюзі — наразі це Словаччина.

«Потім документ публікують в Офіційному журналі ЄС, і на 21-й день після цього, якщо окремо не прописаний інший термін, закон про надання безвізового режиму набуває чинності», — каже представник громадської організації.

Павло Кравчук зазначає, що в організації «Європа без бар'єрів» намагаються не вгадувати, скільки минує часу до моменту, коли можна казати про надання Україні безвізу.

«Тому що є багато моментів, які не дозволяють прогнозувати точно, і є ризик, що ці прогнози будуть лише

ОСТАТОЧНИЙ ТЕКСТ ДОКУМЕНТА В ТРИСТОРОННЬОМУ ДІАЛОЗІ МАЮТЬ УЗГОДИТИ ЄВРОКОМІСІЯ, ЄВРОПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄС. А ЦЕЙ ДІАЛОГ СТАНОМ НА МИНУЛИЙ ТИЖДЕНЬ СТОРОНИ ЩЕ НАВІТЬ НЕ РОЗПОЧАЛИ

візового режиму з ЄС. — Прим. ред.) і дуже швидко зможемо завершити другий, щоб уже з січня 2015 року українці мали можливість подорожувати без віз».

Та коли настав січень, президент висловив сподівання, що безвізовий режим нам нададуть уже в травні, на саміті Східного партнерства: «Українці дуже сподіваються на запровадження безвізового режиму для подорожей до ЄС як на практичний результат Ризького саміту. Це буде дуже символічно», — повідомляла тоді прес-служба глави держави. Далі обіцянки президента продовжували коригуватися. Виступаючи в парламенті у червні 2015 року, він зазначив: «Шановні народні депутати, наше з вами спільне завдання і спільна відповідальність — отримати безвізовий режим з ЄС у 2016 році».

Наступну «безвізову обітницю» президент дав у одному з інтерв'ю цього року у січні: «В середині року з українським паспортом можна буде спокійно, без віз, без очікувань і припинень українців, їхати в Європу».

Та в червні прозвучали лише чергові пафосні, окаямні заяви Порошенка: «Сьогодні з Брюсселя

бути винесений на голосування під час пленарного засідання. Так, наступна пленарна сесія ЄП має розпочатися 21 листопада. Утім, як заявила доповідач із візового питання у Європарламенті Марія Габрієл, до порядку денного сесії ЄП розгляд безвізового режиму для України не внесено.

Науковий директор Інституту євроатлантичного співробітництва Олександр Сушко пояснив «ВВ», що це питання може бути поставлене на голосування 21 листопада, якщо до того часу буде досягнуто дві передумови.

Перша: остаточний текст документа в тристоронньому діалозі мають узгодити Єврокомісія, Європарламент та Рада ЄС. А цей діалог станом на минулий тиждень сторони ще навіть не розпочали.

«В принципі, такі інституційні переговори не є складними, адже текст документа шаблонний. Теоретично його ще можна узгодити до 21 листопада», — зазначає Сушко.

До слова, заступник Адміністрації президента України Костянтин Єлісеєв заявив, що європейські інституції «мають консенсус щодо

одночасно з ухваленням такого механізму, — акцентує Сушко. — Цей документ обговорюється вже давно, і відомо, що основні дискусії точаться навколо питання, рішення якої європейської інституції буде остаточним у позбавленні певної країни безвізового режиму. Тобто

ПЕРЕДУМОВА ГОЛОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ПИТАННЯ В ЄВРОПАРЛАМЕНТІ: РАДА ЄС І ЄВРОПАРЛАМЕНТ МАЮТЬ ПОГОДИТИ МІЖ СОБОЮ ЗАКОНОПРОЕКТ ЩОДО МЕХАНІЗМУ ДОСТРОКОВОГО ПРИПИНЕННЯ ДІЇ БЕЗВІЗОВОГО РЕЖИМУ

хто матиме право поставити крапку — Рада Європейського союзу чи Європарламент?»

Експерт пояснює: цей механізм не новий для ЄС. Проте нині дію безвізового режиму можна припинити протягом півроку, а оновлена схема дозволятиме це робити упродовж двох місяців.

«У такий спосіб в ЄС планують уникнути раптових загроз, що можуть виникнути з боку тих країн, які мають безвізовий режим. Власне,

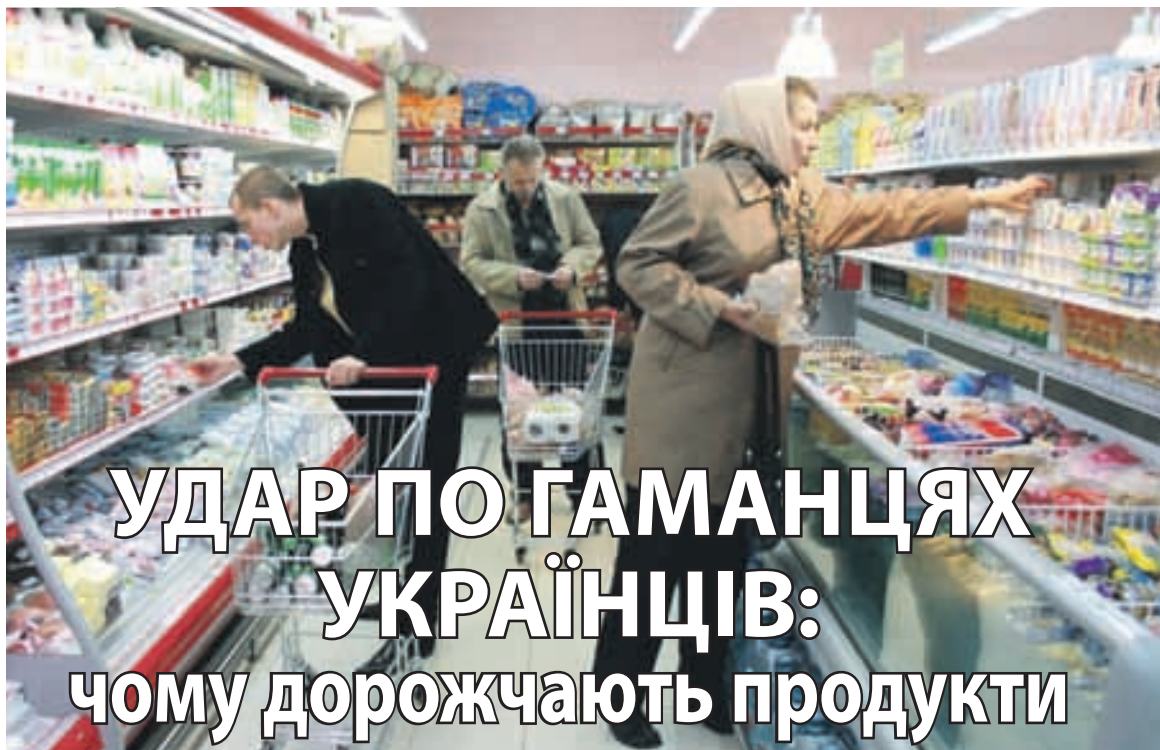
країни неформально висловлювали сумніви, чи повною мірою Україна виконала критерії плану з безвізової лібералізації. Зокрема, культурно піднімалися питання щодо антикорупційної політики, електронного декларування. Але більшість країн-членів Ради ЄС дотримуються думки, що Україна виконала своє «домашнє завдання», і тепер — слово за Європейським союзом.

Хоч там як, але нині нам складно прогнозувати точну дату прийняття

зайвим розчаруванням. Але ми сподіваємось, що до кінця року процедура буде завершена, і безвізовий режим для українців почне діяти на початку 2017 року», — резюмує Кравчук.

Як бачимо, Порошенко, роздаючи безглузді обіцянки, не боїться розчарувати співгромадян. Українці вже склали прикмету: якщо президент озвучив терміни отримання безвізу — вони не справдяться.

Кіра ВІНОГРАДОВА

УДАР ПО ГАМАНЦЯХ УКРАЇНЦІВ: ЧОМУ ДОРОЖЧАЮТЬ ПРОДУКТИ

Місяць тому держава припинила контролювати ціни на соціально значущі продукти харчування. Чиновники запевняли, що вартість продовольчих товарів після цього не зросте. Однак подорожчали всі харчі, а стрибок цін на деякі, наприклад яйця, є найвищим за останні п'ять років. Урядова ініціатива дала зелене світло для наживи монополістів, які контролюють ринки продуктів в Україні.

У 2015 році інфляція, за даними Держстату, сягнула 43%, а за дев'ять місяців 2016-го — 6%. Однак, як свідчать дані Української асоціації постачальників торговельних мереж, у жовтні цього року, порівняно з минулим, ціни

зросли у середньому на 10–12%. Однак по деяких позиціях уже зараз констатуємо більш значне підвищення. Це стосується молочної продукції, яка зросла у вартості на 13%, курячого філе — на 15%. Ціна на яйця, за даними Держстату,

та Польщі», — зазначає директор Української асоціації постачальників торговельних мереж Олексій Дорошенко.

У жовтні минулого року рис подешевшав на 2,6%, а цього року зріс у ціні на 0,3%. Вартість житнього хліба рік тому залишалася сталою, а нині підвищилася на 1%. Якщо ціна на борошно пшеничне першого сорту за жовтень 2015 року впала на 1,1%, то в 2016-му пішла вгору на 0,2%. Торік дешевшали й макарони — на 1,7%, за які тепер ми платимо в середньому на 0,4% більше.

БЛИЗЬКО 60% РИНКУ КУРЯТИНИ КОНТРОЛЮЄ ОДИН ГРАВЕЦЬ, 40–50% — МОНОПОЛІЯ НА РИНКУ ЯЄЦЬ, РИНОК СОНЯШНИКОВОЇ ОЛІЇ ТАКОЖ ПІДКОНТРОЛЬНИЙ ДВОМ ВИРОБНИКАМ

практично на всі продукти харчування зростають швидше.

«Ми прогнозували, що після скасування держрегулювання до кінця року продукти подорожча-

піднялася на 77%. Торік у жовтні цей показник становив 4,4%. Нині стрибок спостерігається по всіх позиціях, окрім хіба що яблук — завдяки гарному врожаю в Україні

Лише за десять днів, із 10 до 20 жовтня, за даними моніторингу торговельних мереж, масло вершкове жирністю 72–73% у середньому подорожчало на 3,83 грн

НАЙБІЛЬШЕ ПІДВИЩЕННЯ ЦІН СПОСТЕРІГАЄТЬСЯ НА ПРОДУКТИ, РИНОК ЯКИХ Є МОНОПОЛЬНИМ

(з 112,25 грн до 116,08 грн за кілограм). Молоко жирністю 2,5% — на 20 коп. (з 13,13 грн до 13,33 грн за літр). Сметана жирністю 15% обходиться на 30 коп. дорожче (з 33,97 грн до 34,27 грн за літр), цукор — на 6 коп. (з 13,79 грн до 13,85 грн за кілограм). За сало треба викласти на 74 коп. більше (з 38,59 грн до 39,33 грн за кілограм), а за курячу тушку — на 24 коп. (з 41,41 грн до 41,65 грн за кілограм). Ціна на ковбасу варену першого сорту піднялася на 92 коп. (з 58,80 грн до 59,72 грн за кілограм).

«Підвищення вартості цього продукту спричинене ще й тим, що люди різко біднішають і відтак купують дешеві сорти ковбаси. Діють закони ринку: збільшення попиту призводить до зростання ціни», — коментує Олексій Дорошенко.

Менш доступним став і «борщовий набір»: наприклад, столовий буряк подорожчав на 19 коп. (з 3,5 грн до 3,69 грн за кілограм), морква — на 12 коп. (з 4,19 грн до 4,31 грн за кілограм).

Внаслідок таких тенденцій люди вже обмежують себе в харчах.

«Як тільки вартість продуктів зросла на 4–5%, торговельні мережі одразу почали замовляти менші об'єми на відповідні позиції. У процентному співвідношенні, здається, підвищення цін не таке вже й значне, але 40 копійок «зверху» на літрі молока, 3–4 гривні — на кілограмі масла суттєві для людей. Там, де подорожчання істотне, падіння продажу може бути доволі значним», — констатує Дорошенко.

Зазначимо, що найбільше підвищення цін спостерігається на продукти, ринок яких є монополієм, тобто належить одному-двома виробникам.

«Близько 60% ринку курятини контролює один гравець, 40–50% — монополія на ринку яєць, ри-

нок соняшникової олії також підконтрольний двом виробникам. Вони скористалися скасуванням держрегулювання, щоб отримати максимальний прибуток. Схема проста: сісти і домовитися, щоб вартість продукту не опускалася нижче за певний рівень. Тобто наявна чергова олігархічна змова», — каже Дорошенко.

За словами експерта, повернути попередні ціни на монополістичних ринках можна за рахунок імпорту.

«Так, торік із Європи до нас надходило багато дешевої курятини, внаслідок чого вдалося збити ціну на цей вид м'яса. Нині значні партії продуктів, ринки яких підконтрольні монополістам, до України не доправляються, — додає Дорошенко. — Олігархи боротимуться за свої прибутки, і не виключено, що штучно створюватимуться перешкоди, наприклад на українських митницях, щоб не допустити в країну конкурентний імпорту».

Очевидно, що уряд мав би зваженіше підходити до скасування державного регулювання цін на соціально значущі продукти харчування. Як можна було звільнити від держконтролю ринки, які в Україні не є вільними? Бо найдешевший вид м'яса — курятину — практично немає чим замінити, і люди змушені його купувати, виймаючи з кишені чи не останні копійки, які потім перетікатимуть у гаманці багатіїв.

«Державний контроль варто залишити хоча б на продукти, ринок яких підконтрольний монополістам, — резюмує Дорошенко. — Тим паче, що Антимонопольний комітет у нас фактично не діє: ефективні розслідування не проводяться уже протягом півтора року».

Вікторія ЧАЙКА

Бензин потягне ціни вгору?

У середині жовтня вартість пального на українських автозаправних станціях різко підвищилася. Звичайний бензин А-95 зріс у ціні приблизно на 40–50 коп. — до 24 грн за літр, а преміальний А-95 сягнув 25,5–26 грн за літр. «ВВ» з'ясували, чи спричинить це подорожчання проїзду, а також інших товарів та послуг.

Поштовхом до подорожчання бензину, за словами заступника директора науково-технічного центру «Психея» Геннадія Рябцева, стали тенденції на європейських ринках. Так, наприкінці вересня — на початку жовтня внаслідок заяв щодо зростання вартості нафти (з 52 дол. до 60 дол. за барель) європейські торговельні майданчики підняли ціни на пальне.

«Оскільки 80% наявного в Україні бензину імпортується, ми дуже чутливі до зміни світової кон'юнктури. Пальне, яке закуповується українськими нафтотрейдерками, подорожчало в абсолютному вираженні в середньому на 60 дол. за тону, а у відносному — на 5–9% залежно

від марки. Щоб закупити його в тих самих об'ємах, але за новою вартістю, усі імпортери підняли ціни на заправках. У великих торговельних мережах бензин «стрибнув» на 1 грн за літр, у малих — на 30–50 коп.», — пояснює Геннадій Рябцев.

Наразі, за словами експерта, ситуація на ринку стабілізувалася, економічні підстави для подальшого зростання вартості пального відсутні: «Ані кон'юнктура ринку нафти, ані курс гривні не вказують на те, що найближчим часом бензин в Україні може дорожчати».

Оскільки пальне є інфраструктурним товаром, його вартість різною мірою закладена в ціну всіх товарів та послуг.

«Наприклад, у вартості послуг, які надають транспортні компанії (що займаються перевезенням людей, доставкою товарів), частка пального може сягати 50%. І якщо бензин піднявся у ціні на 5%, то перевезення може подорожчати щонайбільше на 2%», — зазначає Рябцев.

Однак треба враховувати, додає експерт, що транспортні компанії переважно використовують не бензин, а скраплений нафтовий газ (пропан-бутан).

«Кілька місяців тому спостерігався ажіотажний стрибок цін на скраплений газ, спричинений дефіцитом на ринку, коли припинилося його постачання із Білорусії та Росії. Тоді вартість цього продукту зросла з 8,15 грн до 13,10 грн за літр. Як тільки ресурс з'явився у достатній кількості, ціна впала — до 11,40 грн за літр. Окрім того, відіграє роль сезонний фактор: восени попит на скраплений газ завжди знижується. У листопаді паливо знову має подешевшати».

Тому якщо хтось із перевізників зараз піднімає ціни, мотивуючи це зростанням вартості скрапленого газу, то такі дії можна розцінювати як спекулятивні».

Економіст Олександр Охріменко вважає, що на подорожчання проїзду після стрибка на бензиновому ринку також впливатиме фактор суперництва серед перевізників: «Якщо конкуренція невисока, то проїзд у міжміських автобусах може піднятися на 5–6 грн за 100 км з пасажиром. Можуть знову вимагати підвищення ціни за про-

їзд власники міських маршруток — копійок на 50».

У структурі ціни інших товарів та продуктів, зазначає Геннадій Рябцев, бензин має менший вплив: «Тому якщо хтось із виробників продуктів харчування чи інших товарів нині вирішить підняти вартість на 10–20%, мотивуючи це жовтневим подорожчанням бензину, то це буде виключно спекуляцією та спробою зайвий раз нажитися».

Тамара ПЕТРОВА

Что делать со все более агрессивной Россией? В последние несколько недель мы видели новые примеры того, как Москва отходит от международных норм и правил. Она продолжает отрицать свою причастность к трагедии рейса МН-17 и к бомбардировке гуманитарного конвоя в Сирии.

А российский президент Владимир Путин недавно вышел из Пакта о ядерной безопасности с Соединенными Штатами. Поведение России все больше подрывает консенсус, который сложился в мире после холодной войны. Это происходит несмотря на западные санкции, введенные против Москвы в 2014 году.

На деле умеренные ограничения на поставки определенных товаров и предоставление некоторых услуг, а также на свободу передвижения для некоторых россиян только придадут Путину смелости. Сейчас в Евросоюзе и Соединенных Штатах обсуждаются перспективы санкционного режима. В связи с этим, вероятно, можно будет расширить экономические меры, включая финансовые и личные санкции, чтобы заставить Россию отойти от грани военной эскалации. Зависимость Москвы от энергетического экспорта обеспечивает Западу мощные инструменты для воздействия на воинственную Россию. Однако усиление санкций должно сопровождаться ясным пониманием того, на какой результат они рассчитаны.

Зачастую при обсуждении подобных вопросов всплывает тема тех эмбарго, которые ранее вводились против других стран. Что можно сказать об эффективности торговых ограничений и других мер, если речь идет о том, чтобы заставить страну изменить ее политическое поведение?

Такие исследования, как классическая работа Гэри Хафбауэра «Новый взгляд на экономические санкции» и недавнее исследование

внешнеполитических авантур и таким образом заставит режим изменить политику, то в данном случае эта цель может стать вполне достижимой. Для этого необходимо заменить нынешний санкционный режим санкциями на импорт, бютцими по уязвимому месту российской экономики — торговле нефтью. Такие меры могут оказаться крайне результативными и возыметь быстрый политический эффект.

В качестве первого шага Запад может уменьшить доходы российского государства от экспорта энергоносителей, ограничив или полностью запретив импорт российской нефти. В рамках второго шага он может усилить давление, пригрозив ввести санкции — как США однажды поступили в отношении Ирана — против западных компаний, покупающих и транспортирующих российскую нефть или как бы то ни было способствующих энергетической торговле России, то есть установить общемировое эмбарго. Это ощутимо скажется на российском режиме.

Во-первых, поскольку российский бюджет серьезно зависит от нефтяной выручки, у Кремля останется меньше пространства для маневра на международной арене. Таким образом, снизится ве-

Как Западу заставить Путина задуматься?

РОССИЙСКАЯ ЭЛИТА КРАЙНЕ ВЕСТЕРНИЗИРОВАНА: ОНА АКТИВНО ВЗАИМОДЕЙСТВУЕТ СО СТРАНАМИ ЕС И ЕГО СОЮЗНИКАМИ. ПРИМЕРНО ПОЛОВИНА РОССИЙСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО БЮДЖЕТА ОБЕСПЕЧИВАЕТСЯ ПОСТУПЛЕНИЯМИ ОТ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ, В ПЕРВУЮ ОЧЕРЕДЬ ОТ ЭКСПОРТА НЕФТИ. ИМЕННО ЭТО ДЕЛАЕТ КРЕМЛЬ НЕОБЫЧАЙНО УЯЗВИМЫМ ДЛЯ ЭКОНОМИЧЕСКОГО ДАВЛЕНИЯ

все предприниматели — причем не только работающие на энергетическом рынке — быстро начнут менять свое экономическое поведение в соответствии с обстоятельствами. Это, вероятно, породит каскадные

Если российское государство и российская экономика всерьез пострадают от западных санкций на импорт, Кремль не сможет вводить контрсанкции, так как они еще больше сократят поступления от внешней торговли. То есть долгосрочные контрсанкции — такие, как ограничение экспорта газа в ЕС, — представляются в этой связи маловероятными.

Если пострадает российский энергетический сектор, Москве придется определяться с приоритетами, а это трудный выбор. До сих пор воздействию снизившихся нефтяных цен и западных экспортных санкций 2014 года ощущали на себе в основном простые россияне. Элита была в целом ограждена от этих экономических перемен. Однако если Запад ограничит импорт энергоносителей, защитит представителей элиты от снижения доходов может стать сложнее.

еще более антизападным или же его сменит еще более воинственный лидер. Впрочем, гипотетический российский фашистский режим все равно вынужден будет платить зарплаты и пенсии, а также обеспечивать экономике достаточные доходы, чтобы социальная система не рухнула. Поэтому маловероятно, что на смену нынешним российским властям придет режим, еще менее способный восстановить торговые отношения с Западом и обеспечить поступление крайне необходимых истощенному российскому бюджету денег.

Также остается открытым вопрос о том, как эти санкции скажутся на мировых энергетических ценах. Так как ЕС до сих пор страдает от последствий мирового финансового кризиса, многие опасаются, что торговая война между Россией и Западом чревата новыми проблемами. Однако не следует забывать, что еще в июне 2014 года, спустя почти шесть лет после банкротства Lehman Brothers, нефть марки Brent стоила 112 долларов за баррель. Нефтяные цены резко упали только в последние два года из-за роста предложения, связанного со «сланцевой революцией» и другими технологическими достижениями. Так как сейчас мировой рынок перенасыщен сырой нефтью, а конкуренты Москвы готовы заменить российские энергетические компании на западных рынках, экономические последствия сокращения импорта сибирской нефти в ЕС для мира будут минимальными.

Кристофер Хартуэлл,
Андреас Умланд,
Newsweek, США
(Материал печатается
с сокращениями)

В КАЧЕСТВЕ ПЕРВОГО ШАГА ЗАПАД МОЖЕТ УМЕНЬШИТЬ ДОХОДЫ РФ ОТ ЭКСПОРТА ЭНЕРГОНОСИТЕЛЕЙ, ОГРАНИЧИВ ИЛИ ПОЛНОСТЬЮ ЗАПРЕТИВ ИМПОРТ РОССИЙСКОЙ НЕФТИ

Брайана Эрли «Неудачные санкции», показывают, что экономические санкции зачастую плохо продуманы, и это делает их в большой степени бесполезными. Однако опыт прошлого вовсе не означает, что такие меры лишены смысла.

Пример санкций, вводимых против Ирана, Северной Кореи или Кубы, в данном случае применим лишь отчасти. Безусловно, Россия, как и эти страны, — недемократическое государство с элементами деспотизма и с крупным государственным сектором в экономике. Однако ее экономика более интегрирована в глобальную торговую, финансовую и инвестиционную системы, чем у многих других объектов санкций. Российская элита крайне вестернизирована: она активно взаимодействует со странами ЕС и его союзниками. Примерно половина российского государственного бюджета обеспечивается поступлениями от внешней торговли, в первую очередь от экспорта нефти.

Именно это делает Кремль необычайно уязвимым для экономического давления. Если задача санкций — причинить экономический ущерб, который увеличит стоимость

роятность новых зарубежных авантур Москвы.

Во-вторых, из-за тесной связи курса рубля с российской торговлей энергоносителями вся экономика страны сразу же обвалится. Возможно, для этого даже будет достаточно одного объявления о санкциях на импорт.

эффекты в виде оттока капитала, изъятия банковских вкладов и отмены проектов.

Данные меры не только вызовут в России серьезный социальный кризис, связанный с ростом цен. Они также, в конечном счете, ударят по российскому военно-промышленному комплексу. С по-

ЕСЛИ ПОСТРАДАЕТ РОССИЙСКИЙ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИЙ СЕКТОР, МОСКВЕ ПРИДЕТСЯ ОПРЕДЕЛЯТЬСЯ С ПРИОРИТЕТАМИ, А ЭТО ТРУДНЫЙ ВЫБОР. ДО СИХ ПОР ВОЗДЕЙСТВИЕ СНИЗИВШИХСЯ НЕФТЯНЫХ ЦЕН И ЗАПАДНЫХ ЭКСПОРТНЫХ САНКЦИЙ ОЩУЩАЛИ НА СЕБЕ В ОСНОВНОМ ПРОСТЫЕ РОССИЯНЕ. ЭЛИТА БЫЛА В ЦЕЛОМ ОГРАЖДЕНА ОТ ЭТИХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ПЕРЕМЕН

В-третьих, все московские экономические игроки, российские или иностранные, осознают российскую зависимость от энергетического сектора и боятся указанного выше сценария. Соответственно,

политической точки зрения Путин не может себе позволить сократить пенсии, зарплаты, стипендии и социальные выплаты ради того, чтобы не снижать финансирование своих инструментов гибридной войны.

Может ли такая стратегия возыметь отрицательный эффект? Вызванная санкциями экономическая дестабилизация способна сделать Россию еще агрессивнее, чем сейчас. Скажем, настрой Путина может стать

У самого обаятельного персонажа из вселенной Marvel Тони Старка («Железный человек»), которого сыграл Роберт Дауни-младший, появился конкурент. Недавно на большие экраны вышла лента «Доктор Стрэндж», в которой в нового супергероя и спасителя человечества перевоплотился Бенедикт Камбербэтч. Его персонаж куда более харизматичен, силен и умен, нежели Старк. Так что Шерлок Шерлока (оба актера играли роль легендарного частного детектива) буквально перещеголял. А главное — зрители получили еще одну замечательную историю, у которой наверняка будет множество продолжений.

НОВЫЙ СТАРЫЙ СУПЕРГЕРОЙ

Доктор Стивен Винсент Стрэндж — персонаж комиксов, обладающий магическими силами: способностью управлять временем, телепортацией, телепатией, гипнозом. Он является Верховным магом Земли и основным защитником планеты от злых сил из потусторонней реальности.

Выдумали доктора Стрэнджа в 1960-е годы сценарист Стэн Ли и художник Стив Дитко из Marvel Comics. Задумка снять об этом супергерое фильм появилась еще в 1980-х. Но съемки много раз откладывали, пока в 2014 году работа наконец не закипела. Кстати, «Доктор Стрэндж» — четырнадцатый фильм кинематографической вселенной Marvel.

Итак, главный герой — именитый нейрохирург. Он выбирает «интересных» пациентов и берется за сложнейшие операции, бросая вызов медицине. Играет в эдакого детектива...

разные кандидатуры: Колин Фаррелл, Джейк Джилленхол, Том Харди, Итан Хоук, Джек Хьюстон, Оскар Айзек, Джаред Лето, Мэттью МакКонахи, Юэн МакГрегор, Киану Ривз, Райан Гослинг, Хоакин Феникс, Джастин Теру, Джонни Депп, Джек Гордон-Левитт, Патрик Демпси. Список потрясающий, однако создатели фильма более всего хотели, чтобы главного героя сыграл именно Бенедикт Камбербэтч. И это не удивительно, так как одна половина актеров не проходит возрастной ценз (спустя несколько лет явно придется сниматься в сиквеле, а тут на пенсию уже пора), а вторая половина претендентов в образе супергероя смотрится, мягко говоря, смешно.

В одном из интервью режиссер Скотт Дерриксон признался: «На самом деле Камбербэтч был единственным актером, которого мы рассматривали всерьез. Но он осенью 2015 года уже согласился играть Гамлета

Эпоха Стрэнджа

«ДОКТОР СТРЭНДЖ» — ОЧЕНЬ ЭФФЕКТИВНЫЙ КИНОКОМИКС. ТАК ЧТО ТЕПЕРЬ ОСТАЛЬНЫМ СУПЕРГЕРОЯМ ИЗ ВСЕЛЕННОЙ MARVEL СТОИЛО БЫ ПОБЕСПОКОИТЬСЯ, А НЕКОТОРЫМ И ВОСРЕ ВЫЙТИ НА ПЕНСИЮ

кто-то другой. Актер смог показать удивительную трансформацию личности своего персонажа — от заядлого эгоиста до спасителя мира, готового к самопожертвованию. И главное, что он смог выиграть главную битву в своей жизни (несмотря на то, что их будет еще много) — победить самого себя.

К слову, сам Бенедикт Камбербэтч в течение года между школой и университетом преподавал английский язык в буддистском монастыре в окрестностях индийского города Дарджилинг. Актер признался, что этот опыт оказал огромное влияние на всю его жизнь и, конечно же, помог ему подготовиться к роли доктора Стрэнджа.

Актерский состав в картине потрясающий. Тильде Суинтон, на сей раз сыгравшей верховную волшебницу, мистика уже знакома. Так, в 2005 году она снималась в картине «Константин» и предстала перед зрителями в образе ангела. Эта британская актри-

когда-то давно у нее были отношения со Стрэнджем.

Стоит отметить и Мадса Миккельсена (Кецилий), который выступил в образе мага-отступника. В злодеев ему перевоплощаться не впервой. Помните, как в 2013 году в сериале «Ганнибал» он мастерски сыграл знаменитого убийцу-людоеда. А в 2006-м — крупного банкира террористических группировок Ле Шифра в «Казино «Рояль».

ЭФФЕКТИВНО И СО ВКУСОМ

Режиссером картины стал Скотт Дерриксон. Почему выбор продюсеров пал именно на него, абсолютно непонятно. Ведь на его счету лишь два известных фильма — «Шесть демонов Эмили Роуз» (2005) и «День, когда Земля остановилась» (2008). Но абсолютно неожиданно создатели нового кинокомикса попали в десяточку. Постановщику удалось удивительно тонко почувствовать

кого сарказма, то под конец это уже изысканная ирония.

А еще режиссер решил прибегнуть к аллюзии, чем вызвал восхищенные улыбки зрителей. Когда персонаж Камбербэтча телепортировался в Лондон, он очутился на Бейкер-стрит — улице, на которой обитал Шерлок Холмс.

Есть, конечно, в этом кино и недостатки. К примеру, посмотрев трейлер, кажется, что «Доктор Стрэндж» — это своеобразный микс «Матрицы» братьев-сестер Вачовски и «Начала» Кристофера Нолана. На самом деле это совсем не так, что является несомненным плюсом.

А вот минус заключается в том, что по философии и смысловому наполнению кинокомикс Скотта Дерриксона оказался достаточно слабым. Какая уж тут «Матрица»?

Однако этот недостаток с лихвой восполняет картинка. По сравнению с другими фильмами подобного жанра «Доктор Стрэндж» стоит особняком. И не только благодаря харизме исполнителя главной роли... Все же главное в этой картине — умопомрачительные и безукоризненные спецэффекты. Мастера-кудесники не перестарались с ними ничуть. Они помогли зрителю действительно выйти за рамки возможного и оказаться в другой реальности. Хотя в плане визуальных эффектов отсылки к «Началу» все же были.

Впрочем, даже несмотря на это, картинка получилась оригинальной. И этот кинематографический аттракцион нужно смотреть исключительно на большом экране!

«Доктор Стрэндж» — очень эффектный кинокомикс. Так что теперь остальным супергероям из вселенной Marvel стоило бы побеспокоиться, а некоторым и вовсе выйти на пенсию. Потому что наступила новая эпоха.

Анна СПИВАК

ОДНА ИЗ СОСТАВЛЯЮЩИХ УСПЕХА ЭТОГО КИНО — ОТЛИЧНЫЙ ЮМОР. БЕНЕДИКТ КАМБЕРБЭТЧ НЕ ПЕРЕГИБАЕТ ПАЛКУ, ОН ТАК И СЫПЛЕТ ОЧЕНЬ ЛАКОНИЧНЫМИ, НО ЯРКИМИ ШУТКАМИ

Вот только безнадежных больных обходит стороной, чтобы не портить себе репутацию.

Стивен Стрэндж — самодовольный эгоист, и судьба наказывает его за это. Доктор попадает в страшнейшую автомобильную аварию, после которой его кисти буквально собирают по косточкам. Он больше никогда не сможет оперировать! Но персонаж не готов сдаваться. Для начала он консультируется у всех самых именитых врачей, полагая, что кто-то из них точно заинтересуется его случаем. Но везде получает отказы.

Тогда Стрэндж в надежде на исцеление отправляется в Непал. Там он находит некий таинственный монастырь и знакомится со Старейшиной, которая поможет ему открыть в себе магические способности. Но Стивен еще не знает, что вскоре ему предстоит куда более важная миссия: спасти он будет не только себя, а целый мир!

ТОЛЬКО БЕНЕДИКТ

На роль доктора Стрэнджа в то или иное время рассматривались

в лондонском спектакле, а релиз «Доктора Стрэнджа» был запланирован на лето 2016-го. Успеть и там, и там не представлялось возможным. Бенедикт сказал: «Я не могу бросить Гамлета. Я дал слово». И это, безусловно, делает ему честь. Я встретил-

ся с большим количеством хороших актеров... Но в итоге пришел к главе Marvel Studios Кевину Файги и сказал: «Это должен быть Бенедикт».

Однако по счастливому стечению обстоятельств релиз картины отложили на осень 2016-го, и у известного британца появилась возможность сняться в ней.

И режиссер не прогадал, поскольку даже представить невозможно, что доктора Стрэнджа сыграл бы

ГЛАВНОЕ В ЭТОЙ КАРТИНЕ — УМОПОМРАЧИТЕЛЬНЫЕ И БЕЗУКОРИЗНЕННЫЕ СПЕЦЭФФЕКТЫ. МАСТЕРА-КУДЕСНИКИ НЕ ПЕРЕСТАРАЛИСЬ С НИМИ НИЧУТОЧКИ. ОНИ ПОМОГЛИ ЗРИТЕЛЮ ДЕЙСТВИТЕЛЬНО ВЫЙТИ ЗА РАМКИ ВОЗМОЖНОГО И ОКАЗАТЬСЯ В ДРУГОЙ РЕАЛЬНОСТИ

са уверенно чувствует себя всегда, она как платя примеряет образы своих героинь. Да и в откровенном кино-мусоре не появляется никогда.

Главное украшение этого кинокомикса — актриса Рэйчел Макадамс в роли доктора Кристины Палмер. Именно ее персонаж связывает Стрэнджа с реальной жизнью, в которой в мистику мало кто верит. Также героиня Макадамс привносит в картину романтическую составляющую, ведь

ироничный стиль Marvel. А ведь, согласитесь, это гораздо сложнее, нежели создавать мрачную атмосферу в тех же DC Comics.

Одна из составляющих успеха этого кино — отличный юмор. Бенедикт Камбербэтч не перегибает палку, он так и сыплет очень лаконичными, но яркими шутками. Кстати, и здесь отчетливо видна трансформация личности главного героя, ведь если в начале фильма он полон ед-

<p>Шеф-редактор — Сергей ПАЛЕХА, ответственный секретарь — Алексей СОКУР</p> <p>Свидетельство о госрегистрации КВ №21058-10858 ПР от 14.11.2014 г.</p>	<p>Редакция: г. Киев, бул. Леси Украинки, 26</p> <p>Пишите по адресу: ООО «Структура ИТ», а/я 155, г. Киев, Украина, 04080</p>	<p>Учредитель и издатель: ООО «Структура ИТ»</p> <p>Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua</p> <p>Газета отпечатана ООО «Мега-Полиграф» 04073 г. Киев, ул. Марка Вовчка, 12/14</p>	<p>Заказ № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9</p> <p>Тираж 87 089 экз.</p> <p>Рекомендованная цена 2 грн. 30 коп.</p> <p>Подписной индекс: 23115</p>	<p>При использовании публикаций ссылка на газету «ВВ» обязательна.</p> <p>Ответственность за содержание рекламных материалов несет рекламодатель.</p>
--	--	---	---	---

